

KISPESTI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik csütörtökön.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 forint
Fél évre	2 "
Negyed évre	1 "

Egyes szám ára 10 krajczár.

Nyilttér sora 50 kr., Bélyeg-díj 30 krajczár.

SZERKESZTŐSÉG:
Kispest, Fő-utca 193. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

HOLBESZ JÓZSEF.

FŐMUNKATÁRS:

BARTOS GYULA.

KIADÓ

A LAPTULAJDONOS-BIZOTTSÁG.

Hirdetési díjak:

Egész oldal	25 frt — kr.
Fél oldal	14 " "
Negyed oldal	8 " "
Nyolczad oldal	5 " "
Tizenhatod oldal	4 " 50 "
Legkisebb hirdetés	1 " 50 "

KIADÓHIVATAL:

Kispest, Nagy Sándor-utca (Holbesz-ház.)

Nyilt levél

a budapest-szt.-lőrinczi h. é. vasut igazgatóságához!

Igen tisztelt Uraim! Méltóztassanak nekem megengedni, hogy itt a nyilvánosság előtt szólhassak önökhöz egy néhány szót. Meg tenném ezt akkor is, ha nem volnék a község jegyzője, ki a község jól felfogott érdekeit igazán szíven viseli, de meg tenném akkor is, ha azon szerencsés helyzetben lehetnék, hogy azon helyi érdekű vasutnak részvényese volnék.

Igen tisztelt uraim! Kérve-kérem önöket: vessenek véget ezen áldatlan harcznak, mely a község részéről önökkel szemben folyik. Higyjék meg nekem, hogy egy cseppet sem szégyenlem önöket itt a nyilvánosság előtt felkérni, tegyék megfontolás tárgyává a község kívánságait és tegyenek annak eleget. Ha önök szivesek lesznek e kívánalmaknak lehetőleg eleget tenni, legyenek róla meggyőződve, inkább el fogják érni, az önök által elérni szándokolt czélt: a vasut jövedelmének szaporulatát. Ne szégyeljék önök sem megváltoztatni határozatukat, engedni a község kívánalmainak, higyjék meg nekem igen tisztelt uraim, hogy az olesó, sűrű és gyors közlekedés egyetlen biztosítéka a nagyobb jövedelmezőségnek. Ne méltóztassanak csodálkozni azon, hogy a község elégtelenkedik, hiszen folyton javulás lett neki ígérve és valljuk meg őszintén, hogy csak vitelbér felemelésben részesült. Azon se méltóztassanak csodálkozni, hogy nekem oly igen a szivemen fekszik az önök és a

község közti béke és kölcsönös megelégedés, hiszen a község növekedése, vagyonosodása, felvirágzása, egész jövője csak attól függ, hogy az igényeknek megfelelő közlekedési eszközünk legyen. Hihetetlen gyorsasággal fejlődnek községünk, ha önök igen tisztelt uraim, olesó, sűrű és gyors közlekedést létesítenének, nem volna képes a község rohamos emelkedésével más versenyezni, mint az önök részvényeinek rohamos emelkedése. Igen tisztelt uraim, kérem önöket, legyenek méltányosak, legyenek tekintettel a község kívánalmaira, biztosíthatom önöket róla, hogy saját, jól felfogott érdekükkel nem fognak ellenkezésbe jönni.

Meg vagyok én arról győződve, hogy önök velem együtt nem a társas kocsikba látják a jövő közlekedési eszközt, az is meglehet, hogy oda se néznek a jövedelem megsappanásának, talán még kések ráfizetni, de hát miért mindez? Tévedni emberi dolog, mondják, hogy önök tévedtek, legyenek szivesek belátni tévedésüket, hiszen az nem szégyen, szállítsák le a menetdíjakat, de tanácsolom, hogy akkor siessenek a második soppant lerakásával, mert a jövő nyárra ropantul meg fogunk szaporodni új községgel, melyet most csak a czélszerűtlen és drága közlekedés tart vissza a kiköltözéstől. Községünk hatalmas testét egész hosszában szeli át — a szíven megy keresztül — az önök vasutja, fő közlekedési út, mely reánk van utalva, nélkülözhetetlen tápláló erő, melyre mi rá vagyunk utalva. És mégis vasut és község van egymással folytonos hadilábon.

Hát kinek van erre szüksége, a község érdekében álló dolog, hogy társas kocsikon kénytelen utazni, vagy az önök érdekében áll, hogy vasutjukon ne legyen utas?

Hát ha mi egymásra vagyunk utalva, ne tudnánk békességben egymással megenni. Kérem önöket adják meg önök a módját a differenciák kiegyenlítésének, hiszen »az okosabb enged« és én kész örömmel ismerem el, hogy önök az okosabbak. Szállítsák le a menet-díjakat, csinálják meg a kitérőket, szerezzenek be egy új gépet és közlekedjenek félórás menetrenddel. Tegyék meg ezeket a lehető legsürgössebben. Én meg vagyok róla győződve, hogy ezzel ki fogják elégíteni jogos igényét a községnek. Önök azt mondhatják tisztelt uraim, hogy mindezt megtettük volna, de hiszen nem szólt nekünk senki. Én szívesen adom meg az alkalmat önöknek arra, hogy a község azon igényeit kielégítsék. Nagyon kérem önöket tegyék meg mindezt minél rövidebb idő alatt, hogy megszűnjék azon áldatlan állapot, midőn az emberek felekezett és nyelvre való közös szép egyetértésben egymás között már akként tesznek megkülönböztetést, hogy vasuton jár-e vagy omnibuszon és az egyik a szerint haragszik a másikra és a másik az egyikre, a mint az illető vonaton vagy omnibuszon járó.

Ennyit kívántam az önök tudomására juttatni és bár meg vagyok róla győződve, hogy ezen levellem némely része önöknek, némely része pedig a községnek nem lesz inyére, lelkiismeretem azonban nyugodt, mivel meg vagyok róla győződve, hogy egyik és

A „KISPESTI HIRLAP“ TÁRGZÁJA.

Ezer év.

Írta: Pfeffer József.

ELŐSZÓ.

A boldogság hajnala virradt a magyar hazára 1896. január hó 1-ével. E nap óta a lelkesedés szent szelleme vezérli a Haza nemes magyarjait. Ma itt, holnap máshol gyullad lángra a haza iránti szeretet szent tüze; de május 9-dikét méltó, hogy a történelem örök fénylő lapjain, az utókor számára megörökítse. Kell, hogy megörökítse, mert e nap Magyarország ifju nemzedékének nagy napja volt; e napon mondtak halál ártatlan szíveikből szent érzelmtől áthatottan a mindenség Istenének.

Erzsébetfalva, a főváros legközelebbi községe, lobogó diszt öltött e nagy napon, a mikor is, isteni tisztelet nyitotta meg az ünnepély legelső és legfőbb sorrendjét.

Az ünnepők sorában láttuk Tóth József kir. tanácsos tanfelügyelőt, Suda János gondnoksági elnök és több gondnoksági tagot.

Az ünnepély II-dik részét a pósta-utcai iskolai épület udvarán a költői ihletéssel írt Kölesy-Hymnusza nyitotta meg, énekelve a növendékek énekkara által, Palásthy István vezetése mellett.

Ezután következett Suda János gondnoksági elnök mély érzellemmel előadott alkalmi beszéde, ki mindig jelen van ott, a hol az iskolai ügyért tenni és aldozni kell.

A beszédek remeke, az ünnepély fénypontja Pfeffer József ipariskolai igazgatónak az: **Ezer év** című értekezése volt; e nagyszabasu, kitünő, minden jelen volt polgár figyelmét lekötő, szabadon előadott mű közlésére számosan kértek fel, azért t. Szerkesztő úr becses engedelmével itt közlöm; valóban méltó arra, hogy a nagy község az utókor számára is megtartsa, megőrizze.

Verítás.

Ezer esztendőnek emlékei fölött ülünk ez évben győzedelmi ünnepet. Egy nagy időnek határkövével pihenőt tartva, visszapillantunk annak elmúlt szakáira, vissza a végtelenség tengerébe hanyatlott ezredévek hazánkat illető eseményeire, tele hírrel, tele dicsőséggel.

Lelki szemünk előtt elvonulnak a rég leltűnt időknek áhitatot parancsoló jelenetei, hősvéren szerzett diadalai és rettegett óriásokat termő vészzei, — a késő utódok bámulva szemlélik a nemzeti öntudat és hajlíthatlan vasakarattól, — a nemes erőknél egész örömötől tündöklő ősöknek csodás tetteit.

Repeső szívvvel látjuk előállítani a hős

bajnokok rettenthetlen alakjait, a mint sas tekintettel és ércbuzogányt villogató karokkal megállnak a bércek felett végigtekintve e hazának ezüst folyóktól áztatott zöld rónaságán, végig a Kárpátoktól övezett kies virányokon.

Messze távolból jönnek az idegen földre, meglátni és elfoglalni az aranyos napsugarban fürdő szép országot, melyről az elenyészett rokonfajok visszatért dalkokai előttük dicséneket zengettek. Megélnék az égig érő ormok aljai, — egy honkereső nép költözik be a hegyek között mélyedő égboltozatos kapun — harczedett vitézek, bátor nők, erőteljű duzzadó ifjak, bájszemű leányzók és életkedvtől viruló gyermekek beláthatlan serege huzódik rajta keresztül, magával hozva székereinek és marháinak megszámlálhatlan sokaságát, szívében hordozva az égő vágyat egy csendes honnak boldog birtoklására. Hol van a föld, melyen ringott bölcsője e népnek, hol a hajlék, melyben gyermek álmait aludta?

Hegy és völgy is elmaradtak tőle, — felhőt sem lát már régi honából, — de itt egy új rónatáj mosolyog előtte, igézőn terülve el lábainál, hasonló ahhoz, a melyről egykor édes hangokon szólott hozzájuk a fájó emlékü hír.

másik fél kölcsönös javára szolgáló kiegyenlítés lehetőségére meg adtam a módot.

Kelt Kispesten, 1896. június hó 2.

Tisztelettel
Dorfner Antal.

Mutass!

Ha földhöz ragadt szegény vagy, vigyázz, hogy ezt észre ne vegye rajtad senki; ha tudatlan vagy, add a bölcslet; ha hitelvesztett vagy, dicsekedj kezes-séged kaposságával; ha loptál sikkasztottál, tarts másoknak erkölcsi prédikációt a becsületről s hidd el, a mai társadalom megtűr a legfényesebb állásban is.

Rengeteg a száma azon bűnöknek, melyek ma nemcsak hogy el nem rejtetnek, hanem még a vakmerő, arczátlan fellépés miatt a gyanu árnyékával sem illetetnek.

A gazemberség iskolája korunkban úgy látszik, remek művészete aranykorát éli. Csak el-elhül a becsületes ember, amint itt is amott is le-le csap az istennyila a tiszta derült égből s porba sujt egy-egy oly parazitát, mely a társadalom testén pióczaként szopta hosszú időn át azt az életnedvet, melynek megteremtésében százak és ezrek izzadtak véres verejtéket.

De haj! ez oly fekély, mely a mai társadalmi viszonyokkal, a szokás és neveléssel organikus összefüggésben van s minek műtői eltávolításával czélt csak pillanatnyi időre érünk, mert benn van a vérben s így az egész szervezetet alapos kura alá kell venni, mihez vas akarat kell, hogy legyen ott, hol az emberiséget átgyuró nagy problémák felett hazafiúi kötelesség volna tanácskozni az emberek színe javának.

Oly fekete a mai erkölcsi élet képe, hogy feljajdul jobb érzésünk, ha végig pillantunk rajta s kétségbe esünk, mert kibontakozást belőle nem találunk, mert reménysugár sehonnan sem csillan fel, mely biztatna jobb jövővel az elretten-tően szomorú állapotokkal szemben.

Hol végződnek az emberiségre sötét árnyéket vető tragédiák, ezt sajnos nap-nap mellett van módunkban tapasztalni, de hol kezdődnek, erről gyakran fogalmunk sincs, mert a rossztermészetű kelevény módjára, nem ébreszt aggasztó

fájdalmat bölcsőjénél, csak később, midőn már elhatalmasodott s a feltartóztatlan lavina módjára rohan alá az erkölcsi fertő mélyébe, csak akkor válik feltűnővé s aggasztóvá, de ilyenkor már késő a segítség, mert a rombolás helyre hozhatatlan, az egyén menthetetlen, mert közel a vég.

Pedig, hogy kezdet van, az tagadhatlan s én hajlandó vagyok ezzel a bűnös kezdettel társadalmi életünk ama fonákságát vádolni, mely minden téren többet szeret mutatni, mint a mennyi, vagy mi s azért irtam e czikk czim-szávaúl.

Ha sorra vesszük a rangliszta valamennyi állását, sőt a legfelsőtől le egész a kunyhóig, minden ajtón ott látjuk kérelhetetlen hieroglifákkal a benlakók jelszavát: mutass! Koporsója ez ama arany közmondásunknak: »Addig nyujtózodj, míg a takaród ér.« De koporsója ez egyszersmind rendezett társadalmi állapotainknak is, mert sinyli ezt minden család s terhessé teszi az életet a sirig. Ugy magán, mint köz állapotainkat a valódinál sokkal szebb színben szeretjük feltüntetni s a takargatás, a mutatós rendesen pénzbe kerül s miután nem telik sem itt, sem ott, kezdődik az első lépés, mely belevisz, ha nem is mindig bajba, de minden esetre gond és keservbe. Pedig ha ezen hóbort költségeit reá fordítanók köz- és magánügyeink támogatása, rendbehozatalára, a szinpadí hatás talán elmaradna egy kissé, de a jövőben adott tapsot, hogy megérdemelnők, önértetessé és büszkévé teendene.

Zs. B.

Községi ügykezelésünkről.

Mint a község házában gyakran megforduló egyén, figyelemmel kísérem azon — sokoldalú képzettséget igénylő — eljárást, melylyel mai napság a község jegyzői hivatalok vannak megterhelve s csodálom, hogy oly kevés munka erővel is képesek derék jegyzőink, felelősséggel járó feladatuknak megfelelni. Így például a közigazgatás jegyzőségénél mintegy 3000-re tehető eddig az ügyforgalom, melyhez persze hozzá számítjuk a közigazgatási, árva, katonai, illetőségi, rendőri, cseléd kórházi, építkezési s tudja a jó Isten még miféle teendőket. S itt ketten dolgoznak. Az anyakönyvi hivatal segédje a harmadik munkatárs. A jegyzőt közönséges munkásnak nem lehet számítani azért, mert jól lehet reá háramlik az oroszlan rész abból is, de ez inkább a különféle gyűlések, küldöttségek, előadói tisztek, felekkel való érintkezések s az általános felügyeletet gyakor-

soká keresett hon, melyet elfoglalni a letűnt hősnépek visszatévedező hímőkei búbanatos lelkesedéssel ösztökélték, melynek üdvöt sugó gondolata az esti szellők lágy fuvalminál szerelmi dalokra gyullasztotta az epedő szíveket!

Mily szépen is fekszik előttük a felkelő napnak enyhe sugariban, mennyi öröm, mennyi kéj szól csendes nyugvó kebléről! Hegy, völgy, gazdagon váltakoznak búbájós ölében, hajnalhasadásnak pirja s dús fűvet termő mezőknek zöldje között áldástvivő haboknak fehér tajtékja csillámlik.

Jelképei az ég kegyének! Hoztok e nyugtot, hirdettek-e békét a reménytelen népek?

Jőjjetek, jőjjetek megpihenni, elfáradt zarándokai a megtelt új hazának, birjátok a földet, mely biztatón mosolyog felétek!

Ah! de nem nyugalom az, mely őket pihenésre tárt karokkal vigan intőleg várja: ott, hol a széles folyók lassu méltósággal hőmpölygetik morajló hullámaikat s alább, ahol árjaik ölelkeznek, föl a bércekig s szerte a zöldelő rónatáj aljában, idegen népek tanyáznak, az egykor nemzeteket ostromzó ősnék örökén, megtagadván a békén követelt just, mely őket félvilágot uralt elődjeik után megilleti.

(Folyt. köv.)

lására oszlik s így a jegyzőt nem ahnyira nyers munka erő, mint a felelőséget viselő, de azért folyton elfoglalva levő intézőnek kell tekinteni.

Epen így van az adóügyosztálynál. Hogy itt mily óriási anyag vár folytonosan feldolgozásra, arról laikusnak fogalma sem lehet. Vegyük, hogy községünkben s a hozzá tartozó Szt.-Lőrincz területén csak 8000-re rúg a lélekszám — pedig ennél mai napság jóval több lehet; ezt már 10.000 felül bátran tehetjük: — vegyük, hogy annak 1/4. része adófizető, — hány féle főkönyvet kell mindehez készíteni s hány névre kell a kivetések előírni, a befizetések naplózni, ezt ismét bevezetni — függetlenül szabályszerűen vezetni, utadó, ebadó, községi és megyei pótdadó stb. munkálatokat keresztül vinni; szorozni, összeadni, kivonni. Rá gondolni is észbontó. S itt e munka chaosz feldolgozására van alkalmazva négy munka erő; van ezenkívül egy állandó és egy segédvégrehajtó s ezzel vége a hivatalos apparátusnak.

Bizony ez kevés s ha az alkalmazottak nem működnek oly szorgalommal, mint aminőt a szemlélő észlelhet, amit elvitázní sem lehet, mert még most is gyakran lehet egyik másik irodában lámpa mellet munkálkodókat látni, úgy a hátralékok csakhamar felszaporodnának, ami mindenesetre káros hatással lenne először a személyzetre, másodsorban a közönségre és általában a községre is.

Van azonban egy baj is és ez a személyzet között sűrűn előforduló változásban leledzik. Szó a mi szó, ezen nem is lehet csodálkozni, mert a fizetések nincsenek a megterheléssel arányban. Abból kispesten megélni teljes lehetetlen és ha tiszteségesen ruházkodni is akar az illető a megélhetésen túl, kénytelen vagy adóságot csinálni, vagy a mi rá nézve szerencsés esély, öregeit kénytelen folytonosan pumpolni. Ez pedig nincs a rendjén. Már ha valaki habár hivatalos kötelességéből kifolyólag is, de a mi érdekünkben működik, illő hogy mi is méltányosak legyünk vele szemben. Most midőn kedves magyar hazánk ezredéves fenállásának ünnepét ülik mindenfelé, számos község és város megtette, hogy alkalmazottjainak fizetésére több új állást rendszeresített, miért lenne a mi képviselő testületünk, a kiról ország világ tudja, hogy minden szépért, jóért lelkesedni tud s nem tekint áldozatra ott, mikor s ahol egy hazafias, nemes tett gyakorlásáról van szó, visszahúzóbb, mint más község képviselőtestülete s miért ne méltányolná az érdemeket s miért ne jutalmazná meg azokat! Itt az alkalom, ragadja meg s mutassa meg a világnak, hogy nemcsak gépezet, hanem vezérszerepet is képes vinni s szükség esetén még úttörésre is képes lenne vállalkozni s ne veszítse el azon jó hírnevet, melyet eddig kivívnia sikerült. Mert azt nyíltan kimondhatom, hogy Kispest község képviselőtestülete, ha első helyen nem áll is, de mindenesetre tekintély számba esik hazánk községei sorában, amit meg is érdemel, mert annyi szép, annyi hazafias s a község érkeinek megfelelő alkotást tett, melyet kevés más s csak is így történhetett, hogy községünk rövid idő alatt így felvirágozott, mint ahogyan most szemünk előtt látjuk.

Ezek után pedig engedjék meg tisztelt olvasóm, hogy a jövőre is leköttessem szíves figyelmüket a község érdekeit czélzó czikkeimmel, mely mindenkor az igazsághoz hiven fog e tárgyról értekezni.

— y. I.

Szinészet.

Az enyhe nyár mosolygó sugarai, mint az epedve várt kikelet fecskéinket, elhozták a mi nagy örömünkre, rég várt vendégeinket: a szinészeket.

Mint a magyarosodás lelkes apostolait, mint a művelődés nagy munkájának fáradhatatlan bajnokait üdvözöljük őket szívünk őszinte szeretetével új otthonokban, a mi szerény kis községünk virágos határai között.

Jól ismerjük azt a tövises pályát, melyen ők haladnak, ismerjük annak fényét, árnyait, de ezzel szemben el kell ismernünk azt is, hogy szebb rózsákat még Hebron gazdag öle sem ad, mint a minővel ők dicsekedhetnek.

Nem akarunk mi himnusokat zengeni, mert meg vagyunk győződve, hogy az ő missziójuk, az ő honszerelmük eléggé biztosítja

Mintha köszöntenek őket az őrtálló hegyek erdőborított lejtői s üdvöt mondana a völgy az érkező ivadéknak, melynek törzsökei is ez utat választák a nemzeteket hódító menetre.

Ki az, ki körülvéve daliás vezérek kemény tölgyeitől, szemével a messzeség kódéig hatol s pillanat alatt átjárván a roppant, őr fejedelmi méltósággal int le a távolba? Talán vadállatok tömegét látja barangolni a puszta síkon, melyen emberek tanyáit kutatta, vagy délibáb légüstje varázsolt eléje játszi tündérképeket, — nyájias enyveléssel hivatgatván a merengőt, — avagy ellenség közeledik-e a bejövő néphez?

Árpád ő, a fenséges hadur, Bendeguznak méltó vére, ki paizsoknak trónusán emeltetvén népének fejévé, azt az őstől birt örökbe készen vezetni. Tekintete égni kezd, szeme szikrázik, — a honvágy nemes tüze ül ki az átszellemült arcra, — felei ámulva követik az alámutató vezérnek kinyujtott karjait.

Amott a róna határinál hatalmas folyók ringó habjai csillognak a színes napfényben, — túl a vizen, túl a völgyek árnyán, felhőkig nyuló szirtek hófedte tetői meredeznek.

Igen ez azon föld, melyről az őshazában aranszálás regéket szöttek, melyet elérni remény és csüggedés között vágyakoztak; ez az a

nekik az érdem pálmáját, mely dieshymnusok nélkül is magasabbra emeli egyéniségüket a közönséges halandónál.

A művészet iránti tiszta lelkesedés, a költészet virágos birodalmának illatában elmerülő lelkük hatalmas érzései: ezek azok a fegyverek, melyek varázshatalma a legerősebbet is fogva tartja, a legerősebbnek is mosolyt vagy könyvet lop lelkébe.

Hisz a mi lelkünk az ő hangszerük, melyen tehetségükhöz képest, kényők kedvök szerint játszanak; a mi lelkünk az ő birodalmuk, melyet mindenkori igyekeznék hatalmukba tartani; a mi lelkünk az ő dicsőségük tükré, mely reménnyel biztat a jövőre, erőt ad, kedélyt, bizalmat teremt a jelenben, ahhoz a munkához, melynek nem közönséges a jutalma, hanem egy egész életre boldogítólag ható szeretetteljes elismerés, mely oda vési nevét a halhatatlanok fényes kőlapjaira, ott él az emlék fényében századokon át az utódok kegyeletében.

Ime ez eszmékkal köszöntjük a megérkezett szintársulatot, derék igazgatójokkal: Halmai Imrével egyetemben, biztosítva őket rokonszenyünkéről és arról a lelkesedéséről, melylyel magunkhoz öleljük magasztos törekvéseiket. A remény kised csolnaktát ma bocsátják színészeink le a »Kis madaram« előadásával az érdeklődés sima tükre tengerére, melyhez mi csak azt kívánjuk, hogy daczoljon a vértezett hajó a viharral, mely útjába érni találja és jutassa a magyarok Istene a kised csolnaktát a megelégedés virágos révpartjára.

Mégegyszer a legszívélyesebben üdvözljük a társulatot és szívünk mélyéből kívánunk működéséhez nagy közönséget és megérdemelt babért.

— tos.

Nyilatkozat Kispeszt község lakosaihoz!

Midőn Kispeszt községének közönsége a helyi érdekű vasutal a viteldij felemelése miatt véd és dacszövetséget kötött, azon eszmével állottam elé, hogy egy monstre küldöttség menjen a helyi érdekű vasut igazgatóságához és iparkodjék azt meggyőzni, hogy eljárása Kispeszt községnek fejlődését nagyban hátráltatja, más tekintetben a részvénytársaságra nézve is felette káros, amennyiben a viteldijak túlmagassága elkedvetleníti az itt letelepedni szándékozókat. Azonban ez eszmével célt nem értem és azon időtől lapunkban minden a vasutra vonatkozó bárhonnan eredő cikkeknek tért engedtem.

F. hó 2-án Dorfner Antal, derék községi jegyzőnk »Nyilt levél« cím alatt egy cikket küldött be hozzám, melynek elolvasása után azon gondolatra jöttem, hogy »többet észszel mint erővel«, megkísérlem a h. é. vasut igazgatóságával e tárgyban néhány komoly szót váltani. Ez eszme keresztülvitelére társul kérttem Dorfner Antal barátomat, ki szíves örömmel karolta föl indítványomat és közös elhatározással f. hó 3-án reggeli 10 órakor meg is jelentünk Budapesten az igazgatóságnál, nem mint kérők, esdekők, hanem olyanok, kik felvilágosítást óhajtnak adni és ügyünket méltó megfontolással az igazgatóság tudomására hozni elhatároztuk.

Az első aktusunk az volt, hogy kefélenyomatban bemutattam az igazgatóságnak mai számunk »Nyilt levél« címét viselő vezércikkünket, ajánlva annak érdemleges átolvasását és az azt méltán követő, kedvező intézkedést.

Ezzel kapcsolatban minden felhozható fontos okokkal igazoltuk, hogy az igazgatóság eljárása Kispeszt községe terjedésének, szebb jövőjének végetlen akadályul szolgál, de ugyanakkor az igazgatóság is mind a jelent, mind a jövőt tekintve, jövedelmét nagy részben csökkenti. Végre hosszas küzdelmek után az igazgatóság gyűlést tartott és megfontolt határozatát következőkben tudatta:

15 nap tefolyása alatt kettős vágányt állít be 8 új kocsival, új géppel s minden 40 perczen közlekedni fog Budapesttel. A II-ik osztályú vitelbér Kispesztől-Budapestig és vissza

30 kr. a III-dik osztály 20 kr. Ezen új intézkedés kezdetét veszi június hó 7-én. A munkás osztály részére naponta oda és vissza 12 kr., a hét 6 napján át a viteldij 72 krban állapított meg. Ezek után az igazgatóság kimondotta határozottan, hogy ezen intézkedéséről a község elöljáróságát hivatalosan fogja tudatni, miniket pedig felhatalmazott ezen intézkedéseinek nyilvánosságra hozatalával; ezzel egyidejűleg kijelentette azt is, hogy több engedményt tenni semmi esetre sem hajlandó, mert figyelembe véve, hogy ez év kezdetétől fogva már körülbelül 18 ezer forint adót kell fizetnie, mitől ment volt 10 évig, a lehető viteldij engedményig leszállított.

Ezeket kívántuk köztudomásra hozni. Az igazgatóság ezen intézkedésével meg van oldva az a problematikus kérdés, mely fényes elégtételt szolgáltat Kispeszt község közönségének.

Adja Isten, hogy a béke áldásos munkássága növelje erőinket, mely községünk fejlődésének legerősebb sarkköve, legjobb biztosítóka. Kispeszt, 1896. május hó 3-án.

Holbess József,

a „Kispesti Hirlap“ felelős szerkesztője.

Az ezredéves ünnepségek.

Tájékoztató.

- Június 4.** Országos-tornaszövetség versenye. Ifjusági monstre-hangverseny.
- Június 5.** A szent korona és a koronázási jelvények átvitele a Mátyás templomba.
- Június 6.** Torna-verseny. Az új királyi palota alapkövetétele. Úszó-verseny. A budai dalosok hangversenye.
- Június 7.** A király a törvényhatóságok főispánjainak tisztelgését fogadja. Minta tornázás. A Vörös-Kereszt-Egyesület közgyűlése.
- Június 8.** Az országgyűlés hódolata a király előtt. Biczikli-verseny.
- Június 9.** Ifjusági monstre-hangverseny. Filharmonikus hangverseny.
- Június 10.** Hangverseny.
- Június 11.** Hangverseny.
- Június 12.** A filharmonikusok második hangversenye.

HIREK.

A kispesti áll. el. isk. ösztöndij alapja.

A milleniumi táncünnepély, mely fele jövedelmében a kispesti áll. el. iskola ösztöndij alapjának javára lett biztosítva, számokban való kifejezésében a legszánandóbb, mert fennemlített célra csak 1 frt 10 kr. jutott az is felülfizetésekből. Felülfizettek: Turba István 60 kr. Kovács István és fia 50 kr. Merkl József táncztanító ez összeget hozta szerkesztőségünkbe azon kérelemmel, hogy azt rendeltetési helyére juttassuk, mit már meg is tettünk, átadván az összeget Winkler Imre igazgatónak megőrzés végett. Krajczárból lesz a forint! Majd csak isten segélyével lesz több is e célra.

Kispesti iparos sikerei.

Meskó Ernő, műlakatos, ki egy-két hónap előtt tágas műhelyt rendezett be Kispesztben épített házában s így kispesti iparos is, mint értesültünk, magas elismerés érte azon saját találmányu tornaszerekért, melyek a budai tornacsarnokban lettek kiállítva. Wlasics Gyula közoktatásügyi miniszter, kinek e tornaszerek bemutatva lettek, elismeréssel nyilatkozott a találmány czélszerűsége fölött és azok használatását az összes isk. tornatermekben engedélyezte. Gratulálunk.

A kispesti áll. el. iskola vizsgálatai.

Mint lapunkat értesítik, a helybeli áll. el. iskolák vizsgálatai f. hó 2-án már megkezdődtek. Ekkor tartattak meg a hittan vizsgálatok, melyek a vizsgáló biztosok teljes megelégedésére folytak le. Az osztályvizsgálatok pedig f. hó 12-én és 13-án fognak megtartatni. Miután a vizsgálatok nyilvános jellegűek felhívjuk e körülményre a szülők és tanúgybarátok figyelmét.

Táncztanítási saison.

Merkl József, helyben működő táncztanító, ez úton is tudatja a közönséggel, hogy hat hétre terjedő időtartamra, mely június hó 6-án kezdődik, újra megnyitja táncziskoláját. A teljes táncz tanítási díj a hat heti időtartamra 6 frt. Szegényebb sorsú növendékek a felét fizetik. Ajánljuk az iskolát, mely erkölcsi tekintetben is megfelel a kívánalmaknak, a szülők b. figyelmébe.

Iparos polgártársaink figyelmébe.

A helyben működő társas kocsi vállalat elhatározta, hogy iparosaink részére igazolvány mellett kedvezményes árengedményt nyújt. Az elhatározás ma már ténynyé vált, mert iparos polgártársaink igazolvány mellett 8 krért közlekedhetnek az omnibuszokon, melyhez még az is hozzájárul, hogy a kőbányai: a »Magyar Állam«, »Ganz-gyár« és »Schweiczigyár«-akban működő iparosaink e kedvezményes viteldijért Kőbányáig vitetnek, mondhatni a gyárak kapujáig és viszont onnan 7 óra tájban vissza is hozatnak a társaskocsi által. A kik tehát ilyen igazolványra, mint iparosok jogosultsággal bírnak, forduljanak Ács László, községi bíróhoz, kinél ezen igazolványok a községhezán átvethetők.

A misszió-kiállításról.

A misszió-kiállítás, mely érdemekben gazdag plébánosunk, főt. Ribényi Antal ügybuzgóságának és áldozatkészségének ritka eredménye, mint értesültünk f. hó 3-án lett a helybeni templomépítő, az országos bizottság és a fővárosi hírlapírók előtt megnyitva. Az egybegyűltek nem győzték eléggé csodálni, az egyes műtárgyakat, melyek úgy az exotikusság, mint ethnographia szempontjából kiváló beccsel bírnak. Az elismerés oroszánrésze mindenesetre derék plébánosunkat illeti, ki e kiállítással egyrészt a hazai néprajzi tudományak, a czélt illetőleg pedig a kispesti híveknek és a községnek tett nagybecsű szolgálatot. Az ég áldása kísérje nemes törekvéseit. — A kispesti Rudolf-fogadalmi templomot — építő országos bizottság a néprajzi misszió-kiállítás megnyitása előtt június 1-én tartotta utolsó ülését. A kiállítás, Stefánia özvegy trónörökösne e hó 8-án dél előtt 10 órakor fogja megnyitni. Az érdeklődés a legmagasabb köröktől kezdve igen nagy. A fővárosba seregülő vidékiekre való tekintetből a kiállítás már június hó 6., reggeli 8 órától kezdve megtekinthető. — Cziklay Lajos előadó-jegyző jelentését, hogy sikerült Munkácsy Mihály »Ecce homo« képeinek ügyvezetőségével megállapodásra jutni, hogy kombinált jegyek adásának ki, melyek a misszió-kiállítás és Munkácsy képeinek jutányosabb ár melletti megtekintésre jogosítanak, örvendetes tudomásul vették. Jankó János dr. jelentette, hogy a kiállításra annyi tárgy érkezett a világ minden részéről, hogy annak csak felerésze fér a Nemzeti Muzeum helyiségébe, minék folytán gondoskodni kell, hogy a másik rész számára alkalmas helyiséget biztosítsanak. A misszió kiállításra a belépő-jegy 30 kr. a tanuló ifjuság részére pedig 15 kr. Pénteken mindig 50 kr., mely alkalommal a műtárgyak megtekintése magyarázatokkal lesz egybekötve, mely körülmény mindenesetre nagyban emeli a kiállítás tudományos értékét és becsét. Ez alkalommal hívjuk föl Kispeszt lelkes közönségének figyelmét is a misszió-kiállításra, mert remélve hisszük, hogy kispeszt közönsége tömegesen fogja látogatni e kiállítást, hisz érdekünkben áll, hogy az építendő monumentális Rudolf-fogadalmi templom költségeihez, ha nem is közvetlenül, de közvetve, annak látogatása által, mi is hozzájáruljunk. E körülmény egyszersmind Kispeszt érdemes plébánosa iránti hálánk is lenne, ki e nagy fáradsággal megteremtett kiállítással bizonyította be, hogy híveihez őszinte szeretet köti, községünk előrehaladása pedig legnemesebb érzelmeivel és törekvéseivel össze van forrva.

Társas ebéd.

A f. hó 2-án megtartott hittan vizsgálatok után, a tanítói kar társas ebédre gyűlt össze Stefán vendéglőjében, hol a házigazda szerepét fndó Ribényi Antal, plébánosunk vállalta el, ki lukullusilag vendégette meg tanítóinkat. Tösztokban sem volt hiány. A kedélyes társas ebédet, még kedélyesebb társas kuglizás követte, mely az esteli órákban ért véget.

Esküvő.

Rózsa Antal, polgártársunk házi ere-nyekben gazdag leányát, Ilonkát, ma vezeti oltárhoz Chikán Pál, ráczkevei tanító. Tartós boldogságot kívánunk frigyökre.

Millenáris táncpróba.

Merkl József táncztanító által, múlt hó 30-án rendezett millenáris táncünnepély, mely a Vigadó nagytermében tartatott meg, nem a legkedvezőbbben folyt le anyagilag. Közönség csekély számban volt jelen s így a különben érdekesnek ígérkezett programmnak bizony nem érte el azt a hatást, melyet a rendezőség remélt. A díletans előadást megelőzőleg a programmnak szerint Dayka Antal író-társunk prólogját vártuk, de sajnálatunkra közbejött akadályok miatt a programmnak kiváló pontja elmaradt. A díletans előadásról tudósítónk csak azt jegyzi meg, hogy »jobb lehetett volna!« A bemutatott magyar tánczok az érdeklődőket teljesen kielégítették. A körmagyar figuráit, melyet oly pajzán kedvességgel lejtettek a növendékek örömmel nézték végig mindazok, kik a mulatóságok e nemében is gyönyörködni tudnak. A millenáris táncünnepély, mely a kis közönség daczára is elég kedélyes volt, a reggeli órákban ért véget.

A kegyelmes asszony csokra.

Kedves olvasóink bizonyára visszaemlékeznek még arra a referádánkra, melyben a ref. templom alapkövetésének ünnepélyéről beszámoltunk. E referádában említés van téve

arról, hogy a kegyelmes asszonynak, Dániel Ernónénak, egy kis fiucska szép csokrot nyújtott át, mely symboliumát képezte azon kellemes érzésnek, mely mindnyájunk lelkét betöltötte Kispest község magas vendégének személye iránt. Hogy referádánk teljes legyen, utólagosan említjük meg, hogy az a boldog kis fiucska, kinek kipirult orcáját a kegyelmes asszony oly szeretettel és nyájassággal veregette meg, Weckinger József derék polgártársunk Józsika fiacska volt, ki bizonyára édes emlékekkel fog visszaemlékezni arra a napra, melynek mozzanataiban neki is oly poetikus szerep jutott.

Megint hiba.

Mi kisvárosi újságírók, fájdalom, mindig ki vagyunk téve a közönség szemrehányásainak de — örömről — csak a referádákért, mert mindig a hivatalos referádát követő lapszámokban folyton corrigálunk helyreigazitunk egyet mást, mi csakugyan tévesen lett megírva vagy meg sem írva a még tévesebb információk folytán. Több helyről kaptunk újabb panaszt, hogy a ref. templom alapkövetésének ünnepélyén izraelita polgártársaink testületileg megjelentek, melyről referádánk említést sem tett. Engedjék meg izz. polgártársaink, hogy utólag jelezzük szives testületi megjelenésüket, melylyel az ünnepélyt emelni sziveskedtek. Itt említjük meg azt is, hogy az izz. hitközség Szász Károly püspöknél is tisztelgett, hol Korányi József, a kispesti tanítók nestora, volt a szónok, ki szép beszédben üdvözölte Kispest kiváló vendégét. Szász Károly válaszában megköszönte az irányában tapasztalt tiszteletet, melylyel ő is mindenkor viseltetik a hitközség iránt.

KISPESTI SZINHÁZ.

Ma esütörtökön június hó 4-én.
KIS MADARAM.

Énekes színmű 3 felvonásban dalokkal és tánczsal.
Írta: Gerő Károly.

Pénteken: Goldstein Számi.
Szombaton: Szultán.

Szerkesztői üzenetek.

Látlak-e még? Ezt többé nem látja, de ne is lássa senki ember fia.

Alkony. Az ön versét itt hozzuk elretentő például:
Száraz ágon sir a fecske

Jaj de takarás menyecske

Kérem író ön, vagy kecske?

Sirjatok. Mindnyájan sirtunk.

Iris. Önnek könnyü verselése van. Ime a remeké:

Hogy láttalak

Tündér alak

A kis halak

Ott úsztanak

Hol a patak

Vizet ragad

Ott ülsz magad

Hattyu nyakad

Pázsit a pad

Hol viz apad

Nem bántalak

Tündér alak

Kössd be a nyakad

Ne hűtsd meg magad

Mert a szívem megszakad

Az örökbecsű kéziratot berámáztattuk.

Házak és telkek igen
előnyös feltételek
mellett eladók. Fel-
világosítással

Kispest, Kisfaludi-utca 173.
számu házban szolgálnak.

IMRE LÁSZLÓ

üveges

üzletében

Denaturált szesz

kapható.

KISPESTEN

Üllői-út 182. sz.

LÖWENSTEIN VILMOS

csipész-mester

KISPEST,

Fő-utca és Üllői-út sarkán.

Készít

uri-, női- és gyermek-czipőt
legújabb divat szeint.

Mérték szerinti megrendelések gyorsan
és jutányos áron eszközöltetnek.

Javítások is elfogadtnak.

Üzlet megnyitás.

T. cs.

Van szerencsénk szives tudomására
hozni, hogy Kispesten, Kisfaludi-utca
163. szám alatt (saját házunkban)

Fiók-czipész-üzletet

nyitottunk.

Törekvésünk mindig oda fog irá-nyulni, hogy úgy mint a főüzletben (Buda-pesten Üllői-út 77.) mindennemű megren-
deléseket és javításokat elfogadunk,
ugyszintén uri, női és gyermek czipőket,
a legjobb anyagból készítve, jutányos
árban fogunk raktáron tartani.

Raktáron tartunk még kiváló jó
czipő fénymázat bőrlakkokat.

Ezek után kérjük b. megrendeléseit
és szives pártfogását

kiváló tisztelettel

Gyuris Sámuel és Fia

czipész-mesterek.

T. cz.

A n. é. közönség szives
tudomására hozom, hogy
üzletemben mindennemű ki-
váló asztali és csemege
palaczk borok, sörök,
pezsgők és friss töltésű
ásvány-vizek kaphatók.

Ugyanezen borok kimé-
réssel is kaphatók.

5 palaczktól kezdve, kivá-
natra házhoz is szállítok.

Tisztelettel

KRAKAUER MÓRNÉ

Kispesten,

a Fő-utca és Üllői-út sarkán.

Butorozott szobát és
teljes ellátást keres
hivatalnok egy tisz-
tességes családnál.
Felvilágosítás a szer-
kesztőségben kapható.

Három telek a község-
ház és vasut közelében
eladó.

Értesítés nyerhető:

Kispesten,
NagySándor-utca 395.
szám alatt.